

JOVENTUT CATALANA

40 cènt.

Montblanch

SABATERIA

La Conquesa

Calçats de luxe i econòmics - Especialitat en la mida i per peus delicats - Últimes novetats

Carrer Major, 75 **MONTBLANCH**

COMISSIONS I REPRESENTACIONS
— **GERMANS IBORRA** —

«LA SABONERIA»

Gabriel Macip Pedrol

Fàbrica d'aiguardents anissats
- Vins - Queviures - Drogues -

Sant Josep, 14
— Telèfon 216 —

Montblanch

Casa "L'AGUSTÍ"

Gèneres del país i estranger

LLANERIA - LLENCERIA - NOVETATS

Especialitat en dols

Vídua d'Agustí Sabaté

Major, 73 **MONTBLANCH**

Vendrell i Espinar

AGÈNCIA DE NEGOCIS

Recaudació d'impostos municipals : Adminis-
tració i compra-venda de finques amb totes
garanties : Informes comercials : Represen-
tacions : Investigacions : Tramitació d'assump-
tes en centres oficials i empreses particulars :
Reserva absoluta

Major, 71 (baixos)
— Telèfon 205 —

Montblanch

LA MERCÈ

Objectes d'art per a regals :
Perfumeria : Bisuteria : Floris-
teria : Vistes de Montblanch i
Poblet : Postals catalanes :

Subscripcions a tots els periò-
dics i revistes de Catalunya

JOAN BALDRICH

River, 3 **MONTBLANCH**

GARATGE

"GARRIGA"

Automòbils de lloguer

Agència "CHEVROLET"

Accessoris, Neumàtics, Bencina, Grasses, etc.

Plaça St. Francesc, 52
— Telèfon 236 —

Montblanch

**TIPOGRAFIA
RECASENS**

Treballs a una o més tintes : Acurada
:: presentació : Preus reduïts ::

CORRESPONSAL DE «JOVENTUT CATALANA»

River, 3 **MONTBLANCH** Telèf. 208

PEDROL

SASTRE

MONTBLANCH

JOVENTUT CATALANA

ADMET, PREFERENTMENT, LA COL·LABORACIÓ
NOVENÇANA DE CATALUNYA

SUBSCRIPCIONS I CORRESPONDÈNCIA:
VILLARROEL, 12 i 14 - Telef. 3028 A
BARCELONA

Abonament: 1'50 pessetes cada mes

(Pagament a la bestreta)

CRÒNICA SETMANAL

LES FESTES DE LA MERCÈ

Hom recorda que, no fa gaires anys, es celebraven en la nostra ciutat, pels voltants de la diada de la Santa Patrona, diferents esbarjos i que es guarnien carrers, inclús les Rambles. Fins un any es va alçar un arc al bell mig del terreny que ocupava aleshores la tranquil·la plaça de Catalunya! Formós temps aquell que la nostra consciència, jove encara, podia assumir amb tot el seu pes, les accions de cadascú!

Recordem que, gairebé cada any, per la Mercè plovia. Era una nota que mai mancava entre nosaltres, els barcelonins de soca i arrel, que ja consideràvem a la pluja com un número més del programa que l'Ajuntament ens composava.

Per nosaltres, les Festes de la Mercè tenien un agre-dolç ben remarcable. Al costat de les parelles endiumenjades hi veïem els aspres pagesos de les nostres encontrades. Els mateixos que el llapis d'En Picarol des de «L'Esquella» i «La Campana» va fer popular. Els mateixos Nandu i Tuies d'avui dia que aleshores eren En Toni i la Paula; els mateixos de sempre, canviats de nom, però d'identica indumentària...

Teníem il·luminació extraordinària, ballets, domassos pels balcons i tothom volia participar de les festes populars a què es veien portats per un orgull de ciutadania gens fictícia, ni recomanacions polítiques. Tots hi figuràvem amb plaer, tots hi érem ben vistos, tots obríem de bat a bat les portes de nostre cor, per cridar ben fort un: Visca la Mercè!, equivalent a un: Visca Barcelona!

Feliç temps aquell que es fermaven els gossos amb llonganisses i que dels plàtans de les nostres Rambles en penjaven raïms de colors miraculoses! Feliços temps aquells, que ja no tornaran!

JOAN TRULLÀS I RIERA

L'EXCURSIONISME

L'excursionisme tindria d'ésser el nostre esport predilecte. És, potser, el que ofereix menys riscos i perills i alhora el que satisfà i enrobusteix més l'esperit i la intel·ligència, les sensacions excel·lents i els sentiments nobles. Davant nous horitzons l'esperit s'aviva i la intel·ligència es desperta; les sensacions rebudes ens omplen d'una alegria sana i els sentiments s'enlairen davant una maravella de paisatge o arquitectònica. No volem dir que sigui una panacea universal—o un vulgar «cúralotodo»—, però sí que assegurem que és un gran tonificant del mefisticisme ambient.

El nostre excursionisme no ha d'ésser un excursionisme pocasolta, d'embrutar parets i fer pallassades pels trens, un excursionisme-plaga, como digué amb justesa des d'aquestes mateixes pàgines Carles Soldevila. Hem de voler divertir-nos, però no animalitzar-nos. No hem d'ésser d'aquells excursionistes que quan passen de pas pels carrers d'una població forana escridassen l'última bestiesa de sarsuela espanyola que ha sortit o fan els gests de l'últim «shimmy» o «pericon» que han après de memòria.

En fer una sortida, hem de procurar que aquesta respongui a un fi, o millor encara, a una utilitat. Uns bells paisatges, unes ruïnes ancestrals que tinguin alguna valor, són, per exemple, llocs que devem visitar. Abans de fer una excursió, ens hem de documentar el millor possible i veure si val la pena fer-la, com també hauríem de procurar els màxims records possibles per mitjà de postals—ni colorides ni insulses—o d'escaients fotogràfics fetes per nosaltres mateixos. També és molt interessant (si més no com exercici literari) el ressenyar amb certa detenció les incidències i impressions rebudes durant la mateixa.

Encara que no sia imprescindible, hi ha una modalitat d'excursionisme que hauríem de procurar propagar practicant-lo. És aquell que a més d'ésser un passatemps aprofita les sortides com a viatges d'estudi, ara recollint cançons populars, corrandes o llegendes, ara excavant uns sepulcres prehistòrics o estudiant un punt que interessa a les seves aficions... És pot fer tant i tant en aquest aspecte! No creiem que tothom es vegi obligat a practicar aquesta modalitat, però sí que dintre les nostres «Joventuts Catalanes» desitjaríem veure que els seus aficionats abundessin, perquè, cal que hom ho tingui present, han d'ésser les institucions aquestes, entitats de selecció.

J. M.ª BORONAT RECASENS

ESTROFES DISPERSES

Setembre

Som al setembre i el sol ja no pica
 amb l'ardò aquella que ens feia abaltir,
 i als dematins hom ja nota una mica
 la frescoreta d'un aire molt fi.
 Som al setembre i l'estiu ja s'afua
 i ve l'autumne que fa el seny més clar
 i s'ennuvola el cel i el temps fluctua
 entre si plou o si s'aguantarà.
 Mes tot de sobte ens vindrà una tronada
 i regarà la pols amb un ruixat,
 i un quart després veurem altra vegada
 el cel més blau i més asserenat.

Els raïms

Ara que és temps de la fruita madura
 mena mes passes vers els camps oberts
 i entro a la vinya que tota fulgura
 de tants raïms com té entre els pàmpols verds.
 I si un singló veig que em faci denteta
 plau-me trencar-lo amb la punta dels dits
 i assaborir la dolçor fina i neta
 d'aquells granets transparents i exquisits.

Les móres

Anava fent tot sol la meua ruta
 amb l'esperit llibert i el pensament,
 caminant per sobre l'arena hirsuta
 d'un petit torrent,
 quan va sobtar-me l'encís d'unes móres,
 posades lluny de l'abast de les mans,
 que semblaven mirar-me temptadores
 com uns ulls de conzella rutilants.

Raïms i estels

Damunt la vinya hi ha la nit estesa;
 el cel diria's una vinya, igual
 car els raïms tenen la fulgidesa
 que tenen les esteles allà dalt.

La verema

S'omplen les vinyes d'aromes i cants
 que ara és el temps en què es fan les veremes
 i s'acumulen els raïms brillants
 talment uns munts de valuoses gemmes.

J. DUATIS I ITARTE

Avui, amic lector de JOVENTUT CATALANA, acceptant el grat homenatge que una tan meritíssima Revista de la nostra terra ret a nostra benaimada Vila, plau-me ressenyar-te concisament ço que ella fou en el temps passat, és en el present i serà indubtablement en el futur.

No et figuris llegir en aquestes ratlles la definició precisa de nostra història; pensa únicament que qui avui se't dirigeix amb l'ànima joiosa, no és més que un fervent i enamorat fill d'aquesta preuada Vila, d'aquest Montblanch tan renomnat en un temps de glòria i esplendor.

En aquell temps remot de l'edat mitjana, en aquell temps cruell de conquestes i àvid de poderiu, nostra Vila fruïa del renom d'ésser una de les principals de Catalunya.

Fou aquest el soli d'una multitud de monarques i el lloc d'honor de la noblesa catalana. Fou aquí on es celebraren una sèrie de consells de les Corts d'aquella època, on es constituïren mil sàvies lleis, mil dictamens i mil decrets. I fou això degut a la benvolença de nostre clima, que atreïa i captivava els ànims dalerosos i batalladors, que enfortia i donava vigoria a la ment, i omplia de salut i alegria tot llur ésser, apesarat i defallit per la grisor dels austers costums cortisans.

No cal més que mirar els vells i històrics edificis, les fortificacions que envolten la ducal Vila. No cal més que visitar l'antiga i bellíssima església de Sant Miquel, que ostenta llur portalada d'estil gòtic-romà que es conserva encara en íntegra antiguitat. Aquest edifici és testimoni de tots els consells celebrats a la nostra Vila.

Encara s'aguanten en peu les torres i muralles que en aquells torns formaren el cercle potent que com mare amorosida guardava la Vila. És una visió inexplicable la del tràfec i moviment de la població quan a l'arribada de les Corts s'aixecava al cim de les torres el penó de nostra Pàtria i es reforçava la vigilància entorn de la muralla, mentre que les forces de defensa es congregaven en tots els portals...

I qui és el que visitant nostres vestigis no queda embadalit davant de la imponent església de Santa Maria la Major que s'aixeca com un colós en la faldillera del Pla de Santa Bàrbara, i mostra sos esplèndids alminars desafiant l'espai? Són notes importantíssimes ses espaïoses naus, ses columnes, ses finestres, primícies de l'art romà (1).

Nostra Vila fou, en fi, en aquella època gloriosa, mare fecunda d'homes eminentíssims, que ompliren de son nom les pàgines de la història.

I és ara, després de les guerres i invasions que delmaren tot Catalunya, en les quals Montblanch figura en la categoria d'heròica, quan la renaixença de llur mai vençut esperit animós i valent batega amb força i alè capaç d'assolir els més enlairats propòsits.

Són quasi bé innombrables els periòdics i revistes que s'han editat i s'editen d'un temps ençà de tota mena d'entitats de caràcter enaltidor, les institucions que honoren la població.

Qui de nosaltres no haurà sentit anomenar l'Orfeó Montblanquí, que ha visitat ja diverses poblacions de nostra terra, entre elles la cap i casal, la invicta Barcelona, i la sagrada muntanya de Montserrat, omplint

(1) Fou construïda a principis del segle XIV.

amb llurs cànctics l'ambient i emportant-se'n d'arreu llores de victòria, que tots i cada u dels montblanquins ofrena de tot cor a la nostra Patrona, la Mare de Déu de la Serra, aquesta imatge tan venerada que té tants devots en els fills de Montblanch, que és el més preuat record dels absents i consol de totes les amargures de llurs fidels.

I què direm de l'infinit número de fontanes que brollen remoroses en l'espessor de la boscúria, en el cor de les serralades... Res més encisador que pujar a qualsevol de nostres poètics cims i albirar tota l'esplanada dels camps de la Conca de Barberà, encerclats per una cadena de serres que apar que dansin una sardana; les carreteres que la creuen, irradiant la majoria de la Vila; dels rius i torrenteres que serpentejen cercant la desembocadura.

I en els ànims de tots els patricis es demostra clarament l'esperança d'un demà esplendorós, sadoll de glòria i poderiu.

Heu's aquí concretada ço que representa la ducal Vila de Montblanch. Mes dec fer constar que resulta pallidíssim i pobre davant la realitat.

Excursionistes i cantaires catalans, visiteu i canten les esplendors d'aquesta terra benaurada, que aspira més del que és i del que ha estat!

JOAN IBORRA FARRÉ

Montblanch.

Montblanch

A les serres de Prades arraulida
com cercant arracer per sa vellesa,
la vila de Montblanch, sa reialesa
manté, pel sol dels segles ennegrida.

Vila que vas bressar amorosida
els jorns mai oblidats de ma infantesa;
que, com padró d'històrica grandesa
muralles i castells serves sens vida.

Vila del Pla i la Serra venerada,
dels carrers massa estrets i sens dretura;
vila per set esglésies incensada,

vila d'encongiments i d'amargura;
qui tingués dels miracles l'alenada
per refrondre ton ànima amb ventura!

JOSEP CONANGLA I FONTANILLES

Import & Export

Adops - Cereals - Despulles

IU C. FARRÉ

Rierol, 4 Adreça { Telegrafia { FARRÉ
Telefonia { ABONOS

MONTBLACH

JAUME FOGUET

Fuster - Ebanista

Major, 102

MONTBLANCH

Unes notes montblanquines

Heu's aquí una agradable coincidència pels montblanquins que tan estimem el bon nom de nostra Vila.

Amb pocs dies de diferència, mentre JOVENTUT CATALANA dedica aquest número a Montblanch, apareixerà també un riquíssim volum-butlletí de la sèrie que publica la benemèrita entitat «Atracció de Forasters de Barcelona» amb un detallat compendi del què és i ha estat la nostra Vila. I així, per aquesta coincidència, mentre JOVENTUT CATALANA portarà la bona nova a tots els indrets de parla catalana, el «Butlletí de l'Atracció de Forasters» escamparà per totes les cinc parts del món el nom de nostra Vila que serà conegut en milers de biblioteques, societats excursionistes, grans hotels i balnearis, instituts mèdics i científics, etc.

Cal suposar que amb aquest motiu es diran belles coses de Montblanch, que aquests dies celebra les populars i tradicionals festes de Sant Miquel, d'aquest Montblanch enclavat al bell mig de la Conca de Barberà, que s'alça al repen de les Serres de Prades i Rojals, amb toia sa majestat augusta.

Terreny pintoresc per excel·lència i amb una abundor d'aigües a quina millor i saludable, fa que els seus indrets siguin visitadíssims per centenars d'excursionistes que en aquests temps de calor hi canen de tot arreu. I així és i ha estat sempre. Ja en els temps medie-

J. PUIG I CADAFALCH
Padri de la senyera del «Orfeó Montblanquí»

vals, l'època de l'edat d'or, nostra Vila servia de recer a prínceps i reis que el feien un dels seus llocs de residència, tant per la seva excel·lent situació topogràfica com per la bondat del seu clima.

Vila d'uns cinc mil habitants, els seus carrers i places tenen el regust de l'època en que fou bastida, a l'igual com tantes altres poblacions semblants, exceptuant el que en podríem anomenar eixampla, d'un caire ja més modernitzat. El seu recinte murallat amb les seves torres, és una joia d'aquells temps llunyans, i en son clos es conserven monuments interessantíssims, com l'església de Santa Maria la Major, de riquíssim estil ojival del segle XV i un dels millors exemplars de Catalunya, amb retaules de pedra de la mateixa època; l'església romànica de Sant Miquel, del segle XII, on els nostres reis hi reunien el Parlament de Catalunya; els claustres de l'Hospital i la seva església, amb unes taules pintades estil renaixement; la Casa Cremada d'Aguiló, la més senyorial de la Vila, amb els seus finestrals que senyalen tota la seva opulència; la façana del que fou Convent de Sant Francesc; les Torres de «Bové» i dels «Cinc Cantons», unes de les moltes fortificacions que enrondevan la Vila; el Santuari de la Serra, amb la Cren Verda on hi ha empotrada la primitiva imatge i en el magnífic camaril del qual hi ha instal·lada la Patrona de la Vila.

En els temps presents els serveis públics, comercials, bancaris i ara darrerament els fabrils, han avençat qui sap-lo, i tot fa esperar que retorni a no trigar aquella enyorada època d'or que feia escriure al cronista de la Vila, segons document del segle XVIII que es guarda en l'arxiu de la Serra: *que siendo la envidia de muchas villas de Cataluña se miraba casi señora de todas; villa que fué distinguida y honrada habitación de varios reyes, los cuales celebraban Cortes y la dejaron envanecida con especiales gracias y privilegios, por cuyo motivo no dudó la Santidad de Clemente VIII llamarla «Villa de las más insignes de Cataluña».*

Montblanch.

JOAN POBLET I CIVIT

LA MARE DE DÉU DE LA SERRA
Patrona de Montblanch

Montblanch

Montblanch, noble i ducal vila de Montblanch!

La que en ton historial famós guardes, com preuats tresors, el record de les teves gestes històriques i el magnífic joell dels teus fets memorables!...

La que has honorat ton recinte murallat, hostatjant-hi els reis, els magnats, els homes representatius de la nostra terra!...

La que, amb esplendorosos actes i festes, t'has manifestat en jorns venturosos de joia i dolça recordança!...

ENRIC PUJADAS

Montblanch, 20 septembre 1925.

Aquest número ha passat
per la censura

Aquest clos murallat cenyia Montblanch en una extensió de dos quilòmetres; els murs, en llur major part de pedra i argamassa i en alguns punts de tàpia, eren d'una gruixària d'uns set pams, fins a certa alçada, i dos d'allí en amunt, quedant damunt els altres cinc un pas de ronda que posava en comunicació tot el circuit; tenien les muralles una alçada d'uns 20 pams i anaven emmarletades.

Repartides irregularment, reforçaven la defensa 34 torres, per l'interior de les quals passava el dit camí de ronda, gràcies a tenir cada una dues portes laterals a l'alçada d'aquest; eren totes quadrades, fora una, que encara es diu «dels cinc cantons», per presentar forma de cinc cares, si bé en l'interior no hi tenia paret fins a certa alçada; l'alçada d'aquestes torres venia a ésser d'uns 80 pams i també tenien marlets, dels quals ressortien permòdols de pedra per recolzar-hi les màquines de guerra; sols una, la que s'eixancarra per deixar fet el portal de Bové, tenia matacà, que encara es conserva; totes eren de pedra i argamassa, fora dels angles de bulsonada, i llises, a excepció de la que guarda el portal de Sant Jordi, que té un cos sortint en la part interior. Aquest portal, junt amb el de Barcelona i el citat de Bové, encara mostren els encaixos verticals per on corrien les portes cap dalt. Demés, completaven la fortificació els valls en la part baixa de la vila.

JOSEP GUARRO I FIGUEROLA

Cap al tard

Al meu bastó

Company, bon company d'excursió,
llà baix la llar ens espera;
cuitem a fermar el sarró
i a passar per la drecera,
que al primer toc d'oració
l'enyorament m'enquimera.

Ai, bastó,
confident de ma fallera.
Company, bon company d'excursió,
llà baix la llar ens espera.

Ja som prop la raval,
vell guardià de la vila.
L'hora-baixa i capvespral
s'acomiada tranquil·la,
i, poruga, en un fanal
una llum verdosa oscilla
allà dalt,
com un somni que s'enfila.
Ja som prop la raval,
vell guardià de la vila.

Entrem, que el cor es consum
per besar a qui l'espera,
i tremola com la llum
i la fulla d'olivera
i la flama i el perfum
de la llar, que és la més vera
si el besllum
del crepuscle es desespera.
Entrem, que el cor es consum
per besar a qui l'espera.

CARLES MONFAR

Montblanch.

EL NOSTRE POBLE

Aquesta formosa vila està construïda damunt fermes roques; és d'agradosa temperatura tant a l'hivern com a l'estiu, lliure de boira baixa en hivern (diferent dels pobles de la plana de Vich) per raó d'estar a 610 metres sobre el nivell del mar, estació d'Alacant, i resguardada de la tramontana per estar arrecerada per la muntanya de Bellmunt, 1.200 metres d'alçada; dista 88'700 quilòmetres de Barcelona i 4'500 del ferrocarril del Nord a Torelló. Té 16 carrers i algunes places.

El seu clima és molt sanitos i sec, gens humit per estar sobre la roca. Té el riu Ges a 500 metres, al qual s'uneix el Fornés, que baixa de la Vola en el lloc anomenat els barrejaments; són un afluent del riu Ter.

Les rodalies de la vila són molt formoses i poètiques; està voltada d'unes deu fonts, la més llunyana de les quals és a un quilòmetre aproximadament.

La església parroquial és gran, esvelta i d'unes proporcions admirables: la planta és de 65'4'12 metres quadrats per 16'32 d'alçada.

La indústria principal és la torneria; hi ha uns 30 motors elèctrics; fàbrica de llonganisses i d'esquelles; no manquen carnisseries, tendes de comestibles, robes, etc., etc. Quatre societats, dos cafès, tres teatres, estudi per a nois, dos per a noies i Hospital.

La netedat que s'observa en els carrers indica que serà la instrucció dels seus habitants, i les obres que s'observen en aplanar els carrers faran un bon trànsit.

Aquesta vila en el segle passat donà molts homes cèlebres en lletres en el ram eclesiàstic. Bisbes: L'Illustríssim Dr. Joan Castanyer i Rives, que ho fou de Vich des de 1858 a 1865, enterrat en la capella del Santíssim Sagrament d'aquesta vila; i l'Illustríssim Rvnt. Pare Verdaguer i Prat, Bisbe d'Aulon i Vicari

apostòlic de Brownsville (Texas), que morí el 26 d'octubre de 1911. Canonges: Ho eren l'Ardiaca i Lectoral de Vich Dr. Ramon Parés i Pere Vinyeta. Frares: Agustí, el Pare Josep Bradena, mort en olor de santedat assassinat pels indis salvatges en Tubungan, província d'Ilo-Ilo, en Filipines, en un convent on està enterrat i guarda ses cendres un panteó. Filipenses, PP. Vilanova, Saderra i Puig, tots de gran vàlua i insignes moralistes. Dominics: PP. Anton Vinyoles, rector del cèlebre col·legi d'Ocaña; i Tomàs Vilanova, missioner a Filipines, on fundà una ciutat que porta son nom. Humanista i catedàtic el Dr. Pere Cases, qui fou el primer rector de Betlem a Barcelona després de l'any 1835. Carmelita: el P. Solé, assassinat al Pla de's tres roures, en la regió de Manresa. Per acabar, direm que si la memòria no m'és infidel, per allà els anys 1860 hi havia vivents uns 50 preveres i un diaca.

En la carrera militar sobresortiren els fills de la casa Targarona, anomenats de Plandolit; i amb els carlins don Jaume Cases.

Actualment tenim al Brasil el Rvnt. Manuel Vinyeta i Bonai, que ha fet construir una catedral anomenada Santa Rita, de sorprenents dimensions. A Xile, Sor Dolors Cubí i Espena, carmelita de grans dots, estimada de tots. I en la Xina l'abnegada i caritativa germana Sor Isabel Freixa i Palou, que té cura de centenars de criatures abandonades a Fotien, Rom, Catls, Chuvels, Foo-Chou. Quina vila de 1.200 habitants pot presentar així una plana de benemèrits?

PERE BALART CASES

Sant Pere, 15 setembre, 1925.

MANUFACTURA EN TORNERIA

Especialitat en baldufes
-- Màncs espolçadors --
Perxes i tota classe
d'articles de torneria

FRANCESC RIBAS
SANT PERE DE TORELLÓ

Fàbrica de "Recors"
d'Electricitat

Jaume Miarons

Sant Pere de Torelló

Aquest nom encisador i fulgurant en la blavor del cel té una dolcesa inefable. En pronunciar-lo els nostres llavis, ens entra al pit una alenada de goig revifadora i ens eixampla i delecta el cor a tots els fills i veïns d'aquesta vila.

Pensar en Sant Severí és pensar en nostra festa major i a l'esclat d'eix pensament els Santperencs vibren i s'enardeixen d'entusiasme, car la festa major és festa d'esplai i d'alegria, i símbol d'unió, de pau i harmonia; perquè encara que el principal objecte sigui exterioritzar la devoció al Patró del poble, donant-li gràcies pels benifets rebuts, implorant novament la seva protecció e intercessió en tots els afers i circumstàncies de la vida, té també un segon fi, ben atraient i formós, el qual és aplegar els fills, els germans, parents i amics, qui sortits de la casa pairal i escampats arreu, vénen altra vegada a fer rodona a l'entorn de la llar i estrènyer els lligams d'amor i de concòrdia.

L'elogi de la nostra festa major se'l fa ella mateixa, car és una de les més pomposes i solemniais que es celebren en aquesta comarca. No cal, doncs, exornar-la amb paràgrafs de bella literatura; però si que volem explicar perquè no es celebra la dita festa per Sant Pere Apòstol, Patró titular d'aquesta Vila.

A l'amabilitat del nostre Reverent senyor Rector devem haver pogut escorcollar l'arxiu parroquial, i d'aquest n'havem tret que el primer any que tingué lloc la festa major pel mes de setembre per honorar a Sant Severí, màrtir, fou en 1752, encarregant-se de l'Administració i Pabordia, els fadrins Francesc Vinyeta, Pere Molas i Francesc Vinyolas.

Aqueix canvi de festa i veneració a Sant Severí fou degut a què el Sant Pare Benet XIV, amb data primer d'abril de 1752, féu donació d'una relíquia de dit Sant Severí al fill il·lustre d'aquesta Vila, Reverent Pare Francesc Parés, de l'Orde de Predicadors, resident al Convent de Santa Caterina, de Barcelona. Fou extreta dita relíquia, segons consta en la seva autèntica, de les Catecumbes de Sant Calixte, i consisteix en *magnam partem femoris Sancti Severini martiris*, o sigui en una gran part de la cama (tibia) de Sant Severí màrtir. El susdit Pare Francesc Parés, en féu solemniat lliurament a la seva Vila nadiua al 17 d'agost de 1752.

El poble de Sant Pere de Torelló rebé arborat d'entusiasme i devoció la sagrada relíquia, i es celebraren unes festes tan esplèndides i fastuoses que bé pot dir-se que no tenien precedent.

La trasllació de la festa fou ben rebuda per tothom, car Sant Pere s'escau en el temps que la nostra gent està enfeïnada en la recolecció dels blats.

Des d'aquell moment els fadrins enaltiren a Sant Severí per compatró i protector de la Vila i es disputaven per ésser servidors i custodis de la santa relíquia.

Els fadrins en tant vos amen
que us proclamen per Patró,
i en tota tribulació,
necessitats vos reclamen;
per aquesta devoció,
siau-los bon Protector.

Així ho dinen els goigs en llaor de Sant Severí.

Es d'observar l'estrany que és que la festa es celebri i sigui venerada dita relíquia com si fos de Sant Severí, màrtir de la Legió Tebea, essent així que segons l'autoritzada opinió de l'il·lustre compatrici i generós donant de tan valuós i sagrat tresor, *femoris Sancti Severini martiris*, pertany a Sant Severí, de qui l'Església resa i celebra la festa el dia 7 d'agost.

En comprovació de ço que acabem d'estampar transcrivim a continuació la lletra del P. Francesc Parés.

«Rnt. M.ª Fco. Masdemos, Amich y Sr: Rebí una carta sua del dia 2 de Sbre. en que sollicita noticias de St. Severino Màrtir de que es la reliquia me enviaren de Roma y he donat a nostre Parrochia de St. Pere de Torelló estimo sumament sa devoció y diligencia, dilhent que desde que rebí la reliquia he buscat en nostra llibreria las noticias de St. Severino y en lo Martirologi

Romá, lo mes modern y corretgit, encare que y ha set o vuit Sts. Severinos, pero sols ni ha tres de Martirs, la noticia dels quals envio en lo paper inclús, treta del Martirologi y de Bolando que es lo autor ha escrit mes universalment sobre las vidas dels Sants; sols de St. Severino del Sbre. no se sap en la dita historia porque fins arc sols arriba la historia al ultim d'Agost: lo St. Severino elegirán a St. Pere será segons sa devoció: a mi mes me apartaria pendres lo de 7 d'Agost per ser lo Martiri en temps de Maximiano, y en Milá més prop de Roma que lo lloch del martiri dels altres.

Y m'ho parlaré ab lo Sr. Rector y jo estaré content de lo que resoldrán, suplicant a nel Sr. lo guarde y me mane.

Bna. 20 de Sbre. de 1752
B. L. M. D. O. M.
son segur sdor.
Fr. Francesch Parés» =

No hem pogut esbrinar a què es deu la celebració de la festa major en llaor de Sant Severí, màrtir de la Legió Tebea, sacrificat amb els seus companys a França, el dia 22 de setembre. Enlloc hem vist ni el més petit rastre de llum per orientar-nos (1).

La imatge de Sant Severí, que es venera en nostra església parroquial, amb vestidura i bandera de soldat romà, fou construïda l'any 1766 i la bandera data de l'any 1791, havent costat 24 lliures, o sigui 64 pessetes.

I ara qui més hi sàpiga que més hi digui. En donar per acabada la tasca plau-nos fer avinent als forasters que vinguin a honrar-nos amb llur companyia, que els agraïm cordialment la seva visita, desitjant que els signi ben agradosa la seva estada a la Vila; i als Santperencs els saludem amb aquells mots tan de casa nostra: Per molts anys. Salut i bones festes!

JAUME SOLÀ

(1) Aviat tindrem el goig de publicar un altre article, aclarint a què es deu la celebració de la festa major a llaor de Sant Severí, el dia 22 de setembre, quals dades i aclaracions han estat esbrinades pel Rvnt. Dr. Pere Ginebra, compatrici nostre i escriptor en el Foment de Pietat Catalana, de Barcelona.—(N. de l'A.).

Sant Pere de Torelló

**TALLER DE
TORNERIA**

Especialitat
en diverses
classes de
joguines

Pere Pujol

Dr. Casas, 8 **St. Pere de Torelló**

**TALLER DE
TORNERIA DE FUSTA**

Josep Campàs

TORNERIA : CARBONS
QUEVIURES : FUSTES

St. Pere de Torelló

**MANUFACTURA EN TORNERIA
DE FUSTA**

Especialitat en Mànecs per a Col·legis

Ramon Viñeta

Doctor Terricabras, 7
Sant Pere de Torelló

**TALLER DE TORNERIA
DE PITOS PER A BUFETS**

Fill de

J. Verdaguer

Doctor Casas, 67
Sant Pere de Torelló

**TORNERIA I
EBENISTERIA**

Joan Ribas

Especialitat en peces d'electricitat

**Sant Pere
de Torelló**

**TORNERIA I
EBENISTERIA**

Especialitat en
Catres, Perxes i
"Portiers"

Josep Vergés Noguè

Sant Pere de Torelló

MANUFACTURA EN TORNERIA

Joguines : Mànecs : Plomers
Carrets : Perxes : Portiers
Mànecs de Ploma
Material Elèctric

Vaquè i Puigvert

Josep Vilanova, 22
Sant Pere de Torelló

FÀBRICA DE TORNERIA MECÀNICA

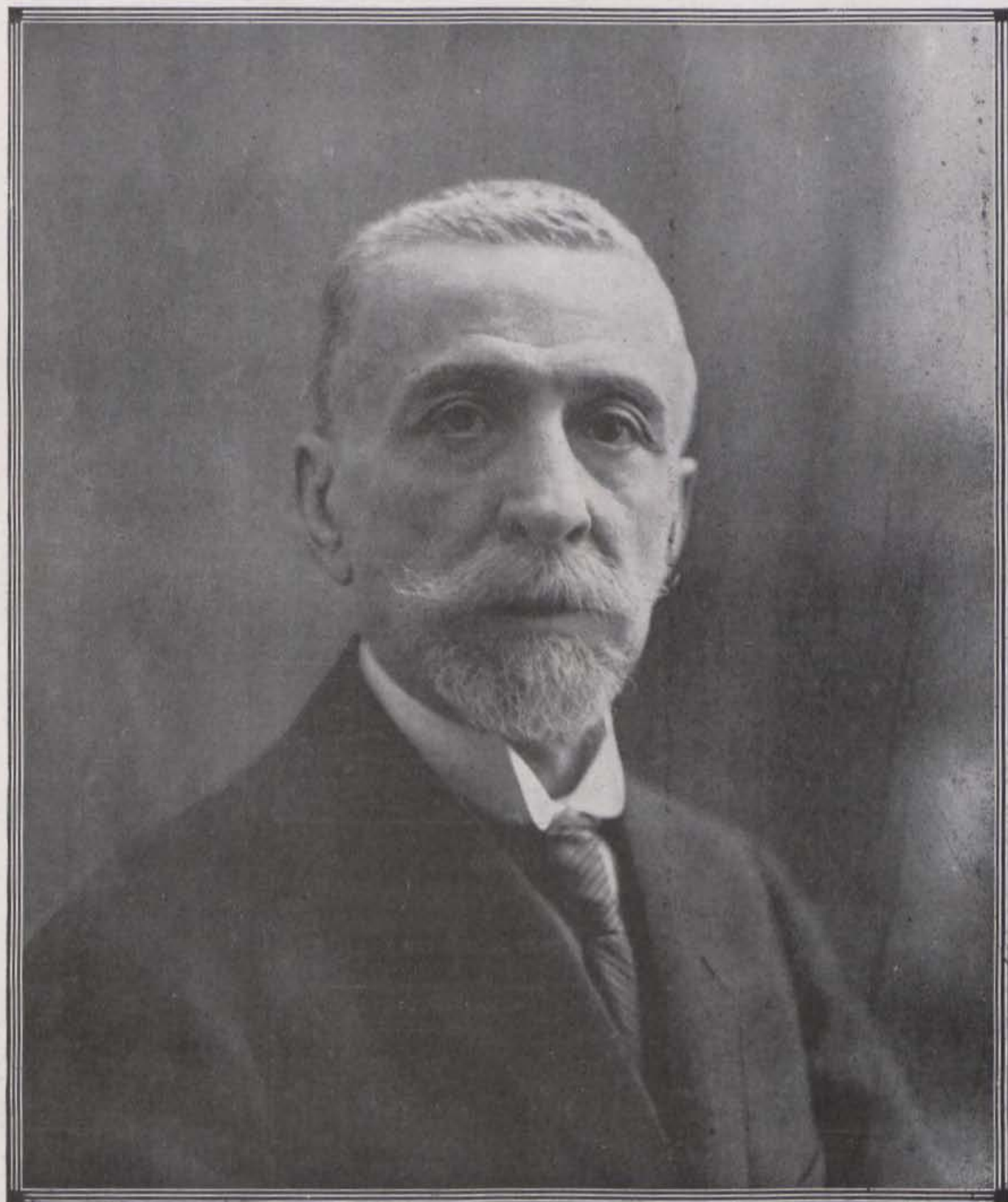
Especialitat
en « Colat-
xos » per a
filatures de
llana

**ISIDRE
RIBAS**

Vilanova, 27 **St. Pere de Torelló**

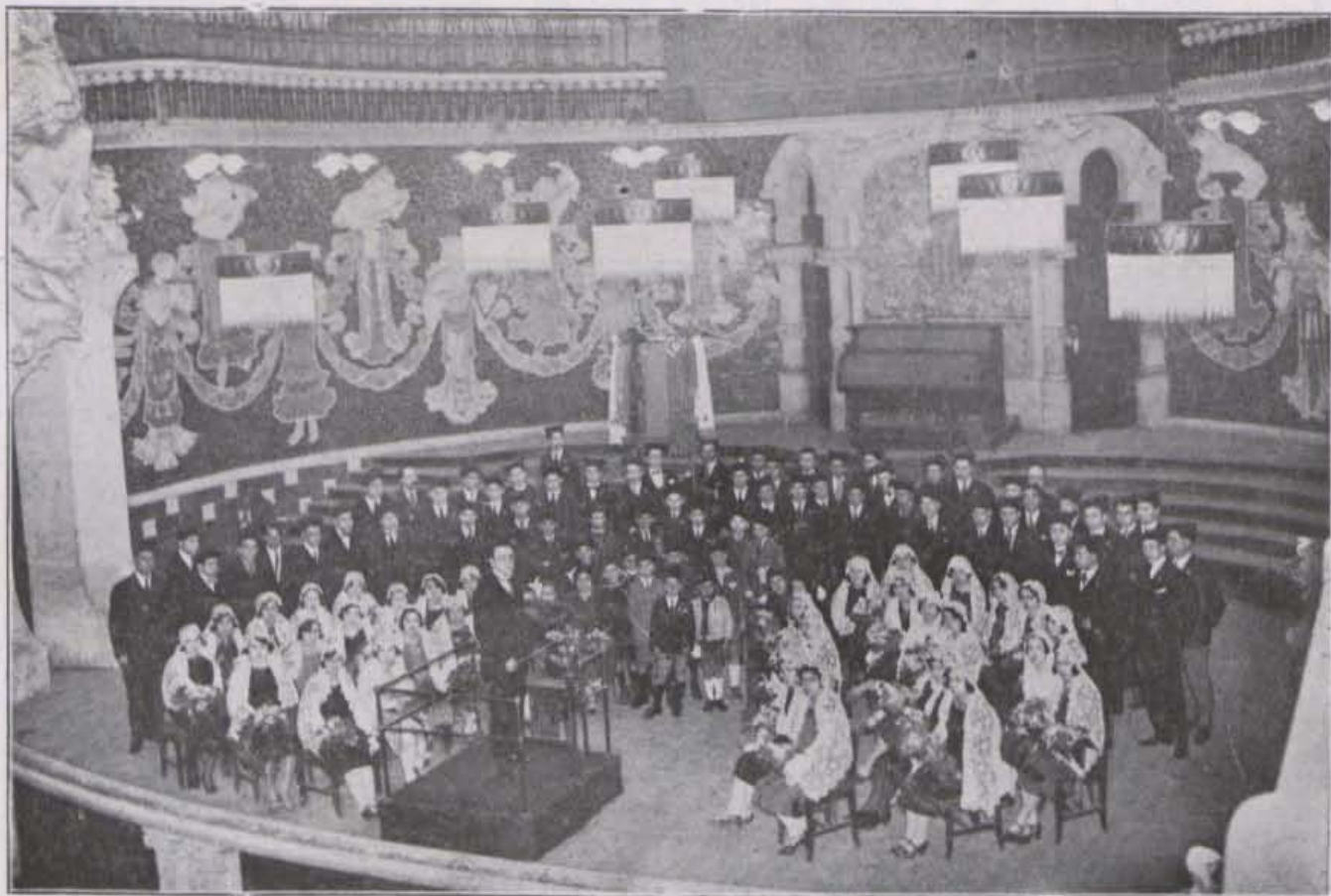
L'ACTUALITAT GRÀFICA

UB
Universitat Autònoma de Barcelona

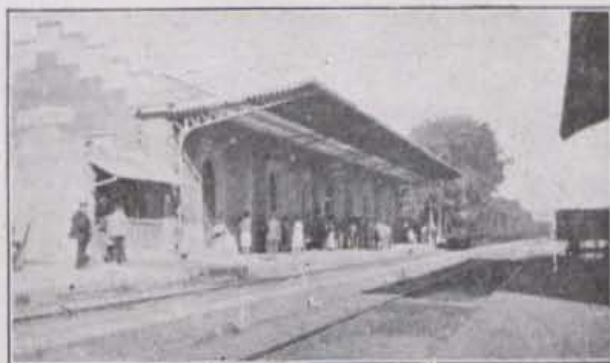

JOAN ALCOVER
Poeta i publicista mallorquí

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINGA
— BARCELONA —

L'Orfeó Montblanquí en el concert que va donar al Palau de la Música Catalana (Fot. Badosa)

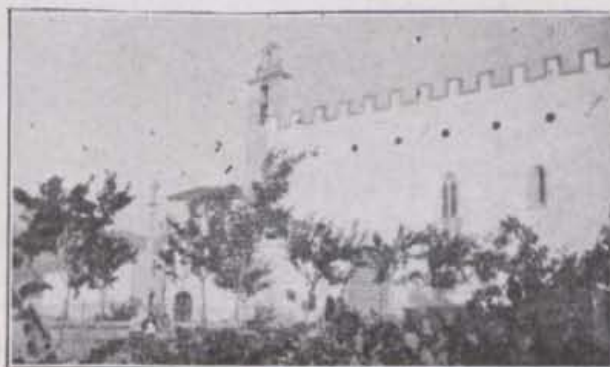

Carrer
de la
Jueria

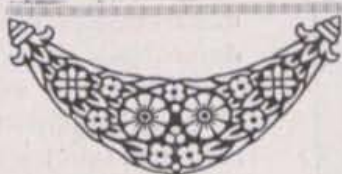
Estació

Portal
de
Bové

Monestir de la Serra

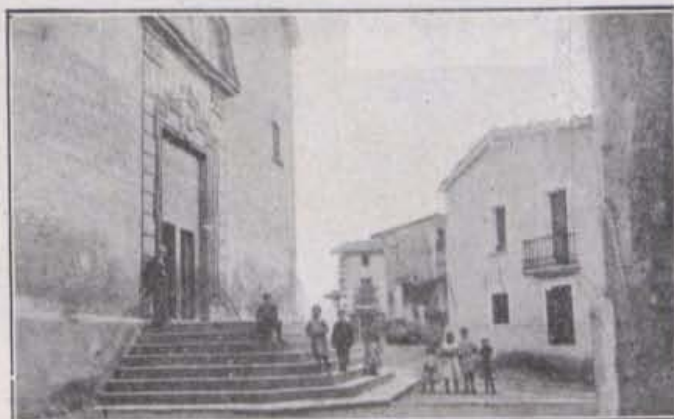
SANT PERE DE TORELLÓ

Vista general

Entrada a la població

Plaça de la Iglésia

Carrer Major

Molí de la Riera

Font Santa

Mas La Riera

UN GRAN PARTIT INTERNACIONAL, DE FUTBOL

L'equip de la U. E. Sans, vencedor per 6 a 3 gols

Diumenge passat va tenir lloc en el camp de la Unió Esportiva de Sans, un partit amistós entre el seu primer equip i el del Moravska Slavia de Txecoslovàquia.

L'anunci solament d'un Partit internacional ja cridà força l'atenció no tant sols als habituals concurrents del club de la barriada barcelonina, sino a tots els amants del deport de la pilota.

Entre aquests darrers si trobava el cronista, que volia, una vegada més, fruir de una bona tarde veient el joc de precisió a que ens té acostumada la gent txeca. No en varem sortir defraudats, ni molt menys. Ens permetíem dir, no obstant, que ens captivà la forma correctíssima d'ambdós equips, i més la dels estrangers, qui, tot i tenint foradada la porta

Un dels gols que marcà el Sans en la 1.ª part

tres, quatre, cinc i sis vegades, no usaren de cap dels trucs i jocs violents que estem acostumats a veure entre els peninsulars. Repetim, doncs, que mereixen aquests valents xicots una freturosa salutació no tant sols nostra, sino de tots els deportistes catalans.

El Sans va vèncer's netament, també. Perquè posaven els seus jugadors tota la seva aptitud en les jugades i perquè tenien una de les tardes millors.

Deia un diari local que a la nostra ciutat s'hi han vist els millors partits internacionals i que aquest podia afegir-se a

La salutació d'ambdós capitans

Fotografias de nostre redactor

E. Sena Beltràn

Els jugadors del MORAVSKA SLAVIA que dissabte passat sucumbiren al camp del Sans

la llista. Nosaltres ho creiem així mateix i estem segurs de que la afició futbolista va sortir-ne complascuda.

Es repetirà tot això en el partit d'aquesta tarde? Nosaltres creiem que si. Tant els forasters com els catalans hi han de posar el seu interès; els uns per a obtenir la segona victòria, els altres per a no deixar Barcelona amb la eterna pesadilla de dos partits perduts amb una diterència de tantos ben notable.

De totes maneres hem d'advertir que la nova regla per la qual és regeix l'off-side, va augmentar els gols. Amb el reglament vell, no haurien estat tants.

J. C.

El porter xec ens mostrà la seva valentia

«Agrupació Coral Infantil Angel Guimerà» que en rítmica representa la rondalla *La Ventafocs* (Fot. S. Beltrán)

Durant els dies de les seves festes, Horta va organitzar una cursa ciclista. Les fotografies que publiquem són uns moments abans de la sortida i la arribada del vencedor, Manel Cañardo

DE LA
FESTA
MAJOR
DE
HORTA

Ball dels cercols

Ball de gitanes

(Fotos Maideu)

L'Esbart Infantil de Dansaires de la Joventut Antoniana de Berga, ha debutat recentment en el ballet popular. El gravat ens mostra un moment del «Galop de Cortesia» que tant bé saben interpretar

(Fot. Obiols)

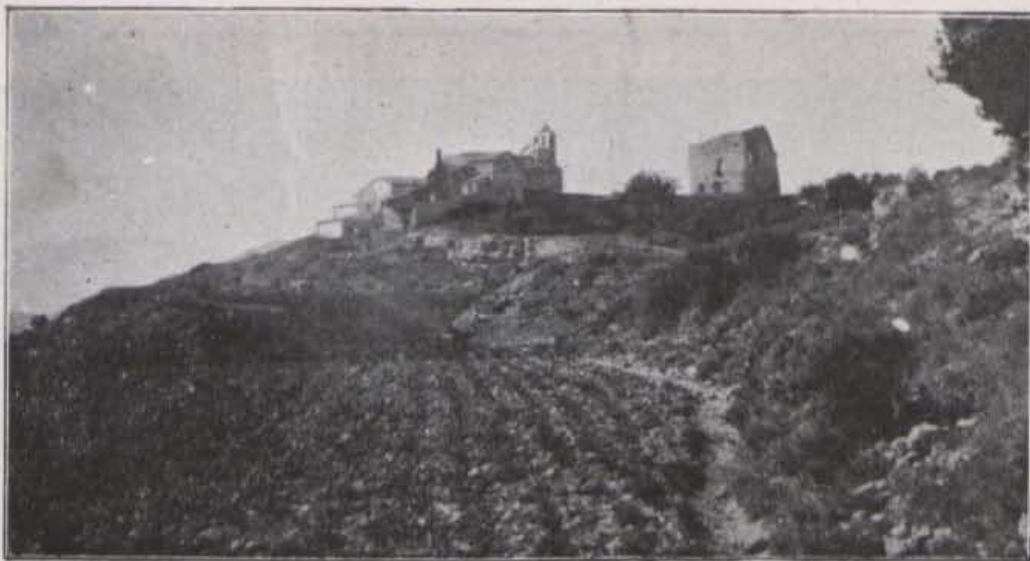
BELLS INDRETS DE CATALUNYA

MURA

(Plana de Bages)

(Fot. Crehuet)

LA TOSSA

(Prop d'Igualada)

(Fot. A. d'Amics)

VALL
DE
ARAN

(Fot. E.

Muntanyes
de les
Bordes

Fusaiña)

La Coneixença

A la senyoreta Maria
Teresa Martínez Cirera

Ella es deia Roser; ell, Eduard.

Ja des del primer moment que es veieren simpatitzaren, i a mida que anà passant el temps, aquesta simpatia augmentà de tal manera fins a convertir-se en un cert afecte: en el d'estimar per ésser estimat.

Dues persones que s'estimaven i no s'ho deien, i el que és pitjor encara, amagaven aquest prègon afecte en el fons del seu cor, demostrant-se en canvi, el que veritablement no sentien.

Ella, Na Roser, es mostrava tota riallera, amiga de bromes i creadora de certes iniciatives (ben innocents i completament nues de cap altre sentit que no fos el veritable, el que de dret pertocava), gentil aimadora de les nostres coses i també de les tradicions de la terra nadiua. I aquelles bromes i aquelles iniciatives varen ésser rebudes pels jovincels que composaven aquelles grans oficines, amb un marcat aire d'afabilitat, puix pel sol fet d'ésser rebudes d'una donzelleta, com era Na Roser, de cara tan bonica i atractiva tenint per vigilants aquells dos ulls tan rodons i tan blaus, no podien trobar-se de cap de les maneres amb un refús.

Ell, l'Eduard, experimentava també l'èxit de les iniciatives de la seva companya de treball, amb aparent alegria, amb joia que solament demostrava de llavis enfora... però en el fons, dins de tot del seu ésser, en sentia forta pena i la tristor s'emparava d'ell, en saber que les innocents bromes i les ingenuïtats d'ella, eren qualificades pels seus companys amb un mal nom.

Perquè la Roser, a l'igual que l'Eduard, tenia un altre jo. En entrar dins aquells grans despatxos, aquella Roser tan bona noia, tan bondadosa, arca guardadora de bons sentiments, esdevenia la donzella d'oficina, la que degut a tenir d'alternar amb joves de totes classes i de dubtosos sentiments, tenia d'aparentar i fingir—tot a la vegada—una actuació ben diferent de la que el seu criteri i la seva manera d'ésser li exigien.

Així era com Na Roser i l'Eduard, malgrat de fer prop de vuit mesos que es veien diàriament i es tractaven continuament, no es coneixien. I quin serà el jove que emprendreà una declaració a una noia a la qual no coneix?

Ell, en els moments de lleure, aquells moments en què un es troba capficat pels seus propis pensaments, no podia creure que aquella Roser tan quieta, que caminava amb aquell caminar tan pausat propi d'una noia assenyada, que tenia aquell dolç mirar que se n'entrava tan al fons del cor, espell que reflexava la seva ànima amb les garlandes de bons sentiments que l'adornaven, fos aquella noia bellugadissa, tan riallera de la qual els seus companys n'havien format un mal concepte.

Ella, Na Roser, també s'estranyava del procedir de l'Eduard. Se n'estranyava perquè ell, que escrivia aquells bonics articles que es publicaven amb molta freqüència en les planes d'un setmanari, el més llegit per les joventuts cultes i patriotes, predicant el bon exemple; ell, que tenia aquell parlar tan atractiu completament mancat de mots immorals i grollers; ell, que pel carer conservava aquella serietat, que per dissort molts pocs joves l'observen, no podia explicar-se com allà dins de les grans oficines canviava tan la seva actuació i son procedir, esdevenint la seva conversa la majoria de les vegades pocasolta i mancada de la deguda serietat que li era tan característica.

Però malgrat tot, ells dos s'estimaven. Es volien perquè cada u d'ells creia veure en l'altre—i en realitat ho encertaven—l'esperit de sacrifici, la veritable personeta

tota sensata, acurada, gràcil, que en el despatx es retirava discretament per donar vida a l'altra manera d'ésser. Tots dos en tenien la seguretat més absoluta d'això, però com que no podien mostrar-se tal com eren per por que els seus companys els fessin caure en el ridícol, no podien confirmar-s'ho. I per això anava passant temps i l'Eduard no es decidia a declarar a ella els seus sentiments. Per què, si no la coneixia? La creia conèixer, però ella no li donava ocasió que ell la conegués.

La coneixença d'aquelles dues ànimes selectes, sado llades d'amor, assenyalaria una fita memorable en el cor de l'Eduard i també, però d'una manera més dissimulada, en el de la Roser.

Coneixença, verdadera i sincera coneixença, per que trigaves tant?... Per què tant es feia esperar la teua arribada, si tan ben acollida tenies d'ésser?...

Però un dia l'Eduard pogué veure clarament com ella, la gentils Roser, refusava un acte atrevit que acompanyat d'una mala acció, li havia dirigit cert dependent, el mateix que a la Roser li feia més gràcia i el que més simpatia li inspirava.

Content, satisfet, s'aixecà de la cadira on seia i radiant de joia i alegria anà a felicitar a la Roser pel seu bon comportament.

Ella n'estigué ben contenta que ell s'hi hagués fixat i li regreà:

—Cregui'm, Eduard, que ja no sé per quin cantó posar-m'hi—exclamà ella, tota ensentimentada que els que ella creia els seus companys, la tractessin d'aquella forma tan desearada.

I aquella exclamació tan sincera, tingué la virtut de fer agafar la ploma a l'Eduard, dirigint a Na Roser una llarga lletra, crua, dolorosa, ben cert, però també sincera, demostrant-li el molt que l'estimava.

Li feia veure els perills que l'envoltaven, l'assabentava d'un qualificatiu, per cert molt denigrant, que volava constantment al seu entorn, i finalment es permetia do-

nar-li un consell bo, de bon amic, d'un amic que estima a la seva enamorada i li canta les veritats, fent ressortir els seus defectes.

La lletra, aquella lletra, les paraules de la qual foren triades perquè no esdevinguessin tan feridores, era acabada amb les següents paraules que revelaven l'amor veritable que ella n'era mereixedora per part d'ell: «... I ara, Roser, perdoni'm si he dit massa veritats. És el que jo sento, és el meu cor qui m'ha dictat aquestes ratlles. Cantant-se les veritats es perden les amistats; jo no sé si això passarà en vostè, però si així fos, no me'n penediria gens ni mica d'haver dit el que deixo escrit.»

Després venia la signatura, ferma, rígida, d'home que ha dit veritats.

Aquella lletra fou llegida i rellegida per Na Roser, qui sap les vegades.

A mida que anava recorrent aquelles ratlles, la indignació anava prenent peu en son esperit abrandant-lo de menyspren envers els seus companys d'oficina, i quasi al mateix temps, la simpatia, aquell afecte que havia anat augmentant convertint-se en buscar qualsevol pretext per parlar amb l'Eduard i així donar-li ocasió propícia perquè li revelés els seus sentiments, sentiments que ella feia qui sap el temps que li havia llegit en els seus propis ulls.

Però tanmateix el contingut d'aquella lletra calia meditar-lo, pensar qui era l'iniciador de tot allò. Ell, l'Eduard, la feia culpable a ella; segons ell, era ella mateixa qui havia posat llenya al foc, inconscientment, sense donar-se'n compte, però havia estat ella, la pròpia Roser.

Llavors anà recordant. Els fets succeïts tornaren al seu pensament; les graciositats de les quals ella era la creadora s'acumularen de tal manera dins son caparró que li va ésser necessari, anant-les meditant, de primer; jutjant-les, després.

Si, si, l'Eduard tenia tota la raó, ella era la culpable. Però tornà a repassar la lletra i la trobà exagerada; era veritat, part, però no tot. Tanmateix l'Eduard n'havia fet un gra massa.

Però quasi al mateix temps d'haver pensat que ell exagerava un bon tros la nota, els seus ulls toparen amb aquells mots, més proporcionats que els altres, que l'Eduard apuntava gairebé al final de la seva lletra: «I això és tan veritat com hi ha un Déu.»

Es veu que l'Eduard havia escrit aquells mots perquè ella es creïés el que li deia; havia posat per testimoni

Dén Nostre Senyor i aquest sol fet ja demostrava a Na Roser que la lletra aquella era veritat sense exageració, puix l'Eduard repugnava la mentida, i mai, però mai, hauria jurat en el Sant Nom de Déu en fals.

Ara estava resoluta; seguiria el consell que ell li donava, però també aquell vespre mateix li demanaria per parlar-li breus moments per tal de regradar-li aquella lletra, portadora de noves que ella mai hauria sospitat.

Aquell vespre en plegant, a les set, la Roser i l'Eduard sortiren junts, causant estranyesa a tothom, puix durant el dia la Roser s'havia mostrat seriosa, refusant diverses bromes i també petites converses no relacionades amb el treball que ocupava.

Durant aquells tres quarts d'hora que invertiren en anar del despatx a casa d'ella, fou quan la coneixença arribà enviada per la casualitat.

En sortir, parlaren de coses sense cap importància. Ella volia començar a parlar-li una vegada fossin allunyats de les grans oficines, quan cap company els pogués destorbar.

—Cregui'm, Eduard, que la seva lletra m'ha causat estupefacció. Jo no podia arribar a pensar que els que jo creia tan amics, fossin ells mateixos els que de darrera em motegessin amb un mal qualificatiu.

—Per això mateix, perquè jo comprenia que vostè no ho veia, és el que em va fer decidir a explicar-li la veritat de tot. Vostè és tan bona, demostra tanta ingenuïtat, que es creu que tothom és com vostè... Per dissort no ho és tothom com vostè, Roser...

—I, escolti, Eduard, vol dir que és veritat que ells mateixos...?

—Sí, Roser, sí; els mateixos joves dels quals vostè tan celebrava llurs acudits, per cert tots ells dits en segona intenció, aquells als quals vostè tan hi reia comentant i aplaudint llurs graciositats, són aquells mateixos que han interpretat d'una forma ben diferent de la que era en realitat, les seves innocents paraules, les seves més ingènues iniciatives...

—Eduard, no sap vostè com li regradava aquella lletra; la meua gratitud i reconeixença és tan gran que no trobo paraules adequades per poder-ho expressar tal com ho sento... Però, escolti'm, Eduard, que no ho veien els altres, els que no formaven part de la colla, que jo m'ensorrava a mi mateixa?

—És clar que ho veien, però no es volien embolicar...

—I per què? Tal volta no saben com sóc jo?

—Estic segur que no hi ha cap jove en les oficines que ho sàpiga tal com és vostè; vull dir que desconeixen per complet la seva manera d'ésser, de pensar, ignoren vostè qui és... Tots es pensen que vostè és la mateixa, la mateixa donzella que veuen dins el despatx, és a dir, tots no s'ho pensen; estic segur que n'hi ha un que la coneix, que l'estima; estic segur i en tinc la completa certesa que hi ha un jove que sap positivament, perquè ho ha llegit en els seus ulls, en aquests ulls seus tan clars i tan blaus i ho ha llegit també en el seu cor. I aquest cor li ha dit unes coses que l'han assabentat que vostè no és la Roser, aquella Roser que atén a tot el personal, que reia amb tothom i a tots gastava bromes, unes bromes que no estava gens bé que les fes una senyoreta tan bona, tan pietosa com és vostè.

A mida que ell anava parlant, ella se l'anava escoltant embadalida però també un xic intrigada. Embadalida, perquè estava contenta d'haver estat a temps de tallar en sec la seva actuació, que abans ella creia tan encertada, i ara tan desencertada...; intrigada, perquè es moria de ganes de conèixer aquell jove que la coneixia i que tant l'estimava. Sospitava qui era, quasi ho hauria assegurat, però no en tenia la completa certesa.

—I vostè, per què ha gosat a fer-me veure el perill? Per què no feia com els altres? Què li privava de seguir el mateix procedir dels altres?

Ell, en sentir aquelles tres preguntes, es sobtà, però seguidament afegí:

—Roser: He gosat de fer-li veure el perill, perquè l'estimava i ara l'estimo encara més que abans... No he

fet com els altres, perquè aquesta simpatia que des del primer instant de veure-la vostè m'inspirà, m'ho ha impedit... El procedir dels altres, em privava de seguir-los.

—Gràcies, Eduard...

—Ara una cosa vull demanar-li, Roser...

Però com que l'Eduard trigava uns instants a dir-la, ella, li preguntà:

—Que dubta, potser?

—No, no dubto, Roser... Aquesta estimació que jo sento per vostè, la sent també vostè per mi? Em vol com un companyó, el companyó que temps a venir compartirà amb vostè la felicitat? Vol donar-me la mà per tal de seguir junts el camí de la felicitat, aquest camí que condueix al benestar quan dues ànimes bé s'estimen? La seva resposta, Roser, li demano, li prego...

—No ha llegit vostè en els meus ulls? No ha llegit en el meu cor com si fos en un llibre? No l'ha sentit la veu del meu cor? En aquells moments de perill vostè m'ha comprès, i ara, en aquests instants de deliciós viure, no em coneix o no em vol conèixer?

—Si la conec, Roser, però desconec per complet la meua companya de treball.

—Doncs si així és, jo també avorriixo i detesto aquell Eduard del despatx, el refuso per voler aquest altre Eduard.

I fou en aquell instant quan la coneixença prengué possessió dels cors juvenils de la Roser i de l'Eduard, segellant l'arribada amb una efusiva estreta de mà, la primera que aquelles dues ànimes es canviaven, mentre ambdós, pels seus endins, exclamaven:

—Coneixença, veritable i sincera coneixença, benvinguda sigui!

JOSEP M.ª SALAS I JULIÀ

JOVENTUT CATALANA sols posa per condició que els treballs estiguin ben fets per publicar-los. Tothom hi pot col·laborar mentre senti els dalits i les ànsies de perfecció i renovació de la nostra joventut. És per tant la revista de tot el jovent català i a aquest li correspon propagar la seva revista.

Al soldat que és a la guerra

Avui han feta la tria
i a l'Àfrica va el soldat...
Ai, adéu mareta mia!
El cor amb vós he deixat.

El cor fa nosa. A la guerra
sols cal tenir esperit.
Me'n vaig i al pit se m'aferra
el cranc del vostre neguit.

Oh, com patiu, dolça mare,
veient-me tan lluny de vós!
No ploreu, que tinc encara
sang i fe per a tots dos.

El vaixell que se m'emporta
no em distreu el pensament
del vostre amor, que em conforta
i no vull altre aliment.

Allà a la terra africana
em criden a guerrear...
No serà el toc de diàfona
com la veu del campanar.

Oh, si pogués cada dia
arribar-me el grat ressò
del toc de l'Àvemaria
del poble que estimo jo.

No em semblaria la guerra
vergassada d'un mal fat,
sinó el fort clam de la terra
demanant-me llibertat.

Mare meua, bona mare,
ja'm trobo en el campament
i em rodola per la cara
el plor de l'enyorament.

Rnyor aqueix cel que tan encisa
i aqueix sol com flamejant
que fa de la terra grisa
platera d'or fulgurant.

En les moresques cingleres
res fa goig ni m'és plaent,
sols sents les bales properes
i l'ai! del soldat morent.

Aquí no es flaira cap rosa
ni hom veu cap jardí florit;
no canta mai cap alosa;
fins el cel sembla entristit.

Mes en mig la lluita fera
no em manca el matern conhort;
sé que el vostre amor m'espera
i que no arribaré mort.

Car veig en la llunyania
un bell i lluminós punt,
veig la imatge de Maria
dins l'ermita de Bellmunt.

I una mare desolada
com prega pel fill absent...
Oh, mare meua estimada,
la Verge em té ben present.

Amb ella parlo cada hora
i ella em diu que em guardará.
És la divina Pastora
i ella a vós em tornarà.

No tardaré, mare mia,
i tornaré victoriós...
Quina abraçada us faria
si ara ens trobéssim tots dos!

JAUME SOLÀ

Sant Pere de Torelló, setembre de 1925.

FÀBRICA DE TORNERIA

Fabricació en grans quantitats de tota
classe d'articles de fusta tornejats

JOAN PUIG ARXÉ

SANT PERE DE TORELLO

“SALADILLO SAN ANTON”

PERE BALART CASAS

Sant Pere de Torelló

BARCELONA (Vich)

NO ÉS NOCIU! INDISPENSABLE A NEGOCIANTS
I PARTICULARS

A^{MB} el “Saladillo San Antón” fareu una fina
llonganissa de Vich :: Uns pernills sens rival :: Una
exquisida butifarra :: Incomparable llonganissa :: Incompa-
tibles xoriços :: Embutits de diverses classes, especials farcits.

Preparat especial per a 10 quilos

Notes: Teniu-lo en lloc sec. — Eviteu l'humitat

Guia Informativa Catalana

BASTONS

FABRICA : Pge. Bacardí
Rambla Centre, Plaça Reial
BARCELONA

BRAGUERS

Antiga casa ESCUER
Fabricació de braguers
= i ventreres =
Hospital, 132 - BARCELONA

IVORI

CAPDEVILA I GRAU
Canuda, 33
BARCELONA

MARCS

Casa CODINA - Banys Nous, 14
Teléf. 954 A
Marcs gravats per a quadros
Articles per a presents; cor-
nucòpies i relleus per a decoració

SABATERIES

ANTIGA SABATERIA
«L'UNIÓ»
Carme, 25
BARCELONA

SASTRERIA

Trajos y abrics us quedaran
com nous girats al revés
LA REFORMADORA
Trafalgar, 9 (j. p. Ur)

III

JOAN ALCOVER MASPONS

Com una mena de tribut que ens imposem nosaltres mateixos, posem el nom de Joan Alcover en el nostre «Carnet», que no ha de seguir l'ordre de preferència des de cap punt de vista, sinó que pensem seguir-lo en relació a la vida literària de Catalunya.

De Mallorca, la terra germana, ens vingué la veu lírica d'aquest poeta, quan ja havia entrat a la maduresa, quan ja havia tombat la cinquantena d'anys.

Dins la poesia catalana, el llinatge mallorquí representa l'alt principat; els hereus de Marian Aguiló, amb ell a davant, i els qui darrera d'ell s'incorporaren en aquell exèrcit de Reconquesta que Rubió i Ors havia organitzat i que portava l'alta missió de fer realçar per damunt la pols dels segles, l'esperit adormit de la nostra racialitat, han format i formen encara, com s'ha dit justament, la branca més florida de la nostra literatura.

Però si la característica de la poesia mallorquina és el classicisme de la forma, és la veneració a les formes clàssiques—Costa i Llobera és el poeta més clàssic que hem tingut—a Joan Alcover poeta mallorquí, en tant que del llinatge clàssic posseeix el do de la bellesa de la forma, cal posar-lo, potser, com el poeta més humà de Catalunya.

Podríem retreure ací l'eterna qüestió del fons i de la forma; nosaltres, davant de certs poetes de pura retòrica, parnassians, ens sentim francament

avantguardistes. No és que essencialment despreciam les formes clàssiques, però en el poeta volem veure-hi, junt a l'artista, a l'artífex de la paraula bella, l'home de cor, de sentiments purament humans.

En aquest sentit, Alcover és el poeta més complet de Catalunya.

Ja hem dit que fou al tard de la seva vida, quan, segons conta ell mateix en el pròleg de «Cap el tard», sentint sobtadament l'enyorança de la terra, cantà en llengua catalana. I malgrat això la llengua prengué l'accent elegant i tragué la sonoritat que mai podia sospitar. Llavors, potser degut al retorn que feia a l'escenari rústec dels seus records, la seva poesia fou netament elegíaca. Diríeu nascuda sota l'ombra d'Ovidi. Sap posar en cada passió la intensitat del dolor, però defugint sempre els entortolligaments retòrics i els preciosismes. Les seves produccions «La serra», «Dol», «La relíquia», «Colloqui», són puríssims diamants de la poesia catalana.

Josep Maria Capdevila, fent a Joan Alcover la justícia que mereix, li posà vuit composicions en vers, en el seu recent recull d'«Els nostres clàssics», donat com a volum extraordinari, «Les cent millors poesies líriques de la llengua catalana».

És molt difícil de preveure entre tant i tant de jovent universitari que es consagra al noble art de les lletres, un nom que pugui, no ja superar, sinó igualar, en bellesa de forma, humanitat, sonoritat, elegància, en una paraula, poesia ideal, que porta en si l'obra de l'illustre mallorquí. Joan Alcover.

ARISTÒBUL

Rosegons de sarró

El gos era un gandulàs; un gos ben «gos», com si diguéssim. Tots estaven tips de trobar-se'l entre peus fent moixanes o de veure'l estirat de panxa al sol. Mai l'havia vist ningú guardant les alforges ni vigilant la masia.

I la sentència fou fulminant i inapelable.

—Matem-lo?

—Ja està dit.

Una pedra al coll, i al fons de la riera.

—¡Pobra bèstia!—diu la mestressa de la casa quan se n'assabenta—. On s'és vist matar la pobra bestiola!

L'anyellet està gras com un rovelló. Mansoi com és, segueix totes les passes de la masovera passejant sempre al seu darrera aquells borrellons blanquíssims com la neu.

La mort de gos i la mort de xai

—Són molt catxassuts! A quan espereu per matar l'anyell? Que potser pensem que havem de mantenir-lo tota la vida?

—Fem-li la pell ara mateix.

—Apa, si; que després faria tard i demà hi ha matines, que abans d'anar a vila vull deixar les cassoles arranjades.

I la vigília de Pasqua, unes hores després d'haver-se ofegat el gos a la riera, era occit el mansoi xai.

La mestressa recull la sang, que brolla del coll de la bèstia, sense una paraula de compassió.

Ah, si el gosset hagués pogut fer una bona cassola de recapte per la festassa!...

J. VILADOT-PUIG

Agramunt.

En aquesta secció publiquem totes aquelles preguntes que ens vénen dels nostres cars llegidors, ja siguin de caràcter històric, literari, artístic o científic, qüestions d'actualitat, modes, lectures, labors femenines etc., etc., les quals són contestades en aques a mateixa secció pels redactors de la Revista o pels llegidors que, espontàniament, vulguin formular la resposta

(RESERVAT EL DRET D'ADMISSIÓ)

PREGUNTES

- 559.—*Enric Fusalba* (lu d'Esacs) té a bé posar-se a la disposició de Rosella Vilanovina per al canvi de correspondència catalana. La seva adreça és: Guàrdia, 15, principal.
- 560.—*Quisespera* desitjaria saber quantes sardanes i cançons populars catalanes hi han que es puguin cantar a tres o quatre veus, noms dels seus autors i llocs de venda.
- 561.—*Joan Ollé, Felu Roca i Miquel Gol*, són tres soldats del Batalló Expedicionari de Jaen, núm. 72, Secció Ametralladores, destacats a Beni-Salah, Tetuan, que ens demanen padrines de guerra, catalanes. Les nostres llegidores tenen la paraula.
- 562.—*JOVENTUT CATALANA* prega a la senyoreta Maria Rosa Arquimbau es serveixi passar a recollir una lletra que tenim per ella.
- 563.—*Roser Blau* ens pregunta si sabem si els originals de la Biblioteca Catalana d'Autors Novells són o no retribuïts.
- 564.—*Raimond d'Ortal* ens diu: Tenint d'absentar-me de Catalunya, voldria sostenir correspondència amb damisella barcelonina, i a ésser possible que visqués pels voltants dels carrers de Provença i Aribau, per tal de saber noves d'aquells llocs, on fins ara he viscut.
- 565.—*Orraf* pregunta on podria trobar les obres següents: «La Iliada», «Tirant lo blanc», «El paradís perdut», «La Divina Comèdia», «L'Atlàntida», «Eneida», «Mireia», «Jerusalén Libertada», «El Ramayana» i «La cançó de Roldan».
- 566.—*Roc de Golbes* voldria saber la lletra de la cançó «El Planys», de J. Gay. Demés, li interessa el veritable nom de Jordi Busca i el del Director del setmanari «Clà i Català».
- 567.—*Josep Cedó i Vicens Bou*, són dos joves que, destacats a Melilla i pertanyents a la 11.ª Bateria del Regiment Mixte d'Artilleria, Campament de Drius, ens demanen padrina de guerra.
- 568.—*Un Barceloní* ens pregunta el número d'habitants que compten Nova York, Londres, Berlin, París, Barcelona i Madrid.
- 569.—*Josep M.ª Salas Julià* prega als nostres col·laboradors se·yoreta Maria del Carme Nicoiau i senyor Ventura Massip, li indiquin llurs domicilis.
- 570.—El soldat català *Josep Basora*, pertanyent al Batalló Expedicionari de Badajoz, núm. 73, 1.ª companyia, Melilla, desitja padrina de guerra catalana.
- 571.—*Rimpolo* pregunta si s'ha portat a la pràctica la publicació del llibre «Instruccions per l'ensenyança de minyons», de Mn. Baldiri Reixach. També voldria saber com estan les gestions del trasllat de les despulles de Marian Aguiló al Monestir de Ripolls.
- 572.—*Ingènuu* pregunta si té cap relació una pel·lícula el títol de la qual és «L'Atlàntida» amb l'obra de Mossèn Cinto.
- També voldria informar-se del què diuen a Manresa referent a les víctimes dels «Tres roures».
- 573.—*Muntanyès de la Plana*, voldria saber on trobaria una estampa de Sant Jordi en placa o paper resistent, per capçalera de litet d'infant. Dimensions aproximades 15 per 10 centímetres.
- 574.—*R. S.* desitja sostenir correspondència amb jove català per perfeccionar la seva parla.
- 575.—*Lliri de Gràcia* ens demana la lletra de la poesia «La creu de terne».

RESPOSTES

- 301.—*Enric Brucart* diu a *Ramphis de Lleida* que l'11 de setembre de 1714 s'esqueia en dimarts, segons les taules cronològiques.
- També diu a *Nasroent* que: Melanyia, és malinconia, tristesa; Renouer, és enrenou, soroll; B'asmar, és dir mal, mals mots; Bunior, és xiuxeix, murmur de gent aplegada; i Arç, és una planta espinosa que porta aquest nom.
- 302.—*Girasol Graclenca* tramet les adreces de: William Desmond, Atlètic Club, Els Angels, Califòrnia. Jhon Barrimore, Lambs Club, New York City.
- 303.—*Maria Rosa Amiel*, Arrabal, 27, Calella, accepta sostenir correspondència amb el soldat que la oferia en la pregunta 332.
- 304.—*Fray Joan Des-Precliat* contesta a *Una Muntanyenca bruna*, pregunta 179, dient-li que, per anar al Monestir de Sant Martí del Canigó, cal anar a Villefranche du Conflent, per Puigcerdà, Bourg Madame o per Cerbère a Perpinyà i allà agafar el tren que porta a Villefranche, on amb autos o caruatges que s'hi troben, us treslladen a Bernet les Bains. De Bernet a Sant Martí hi han 5 quilòmetres, que poden fer-se a peu.
- 305.—*Sir Veneno*, que desitja saber l'adreça d'En Xavier Bonfill, *Ermengol de Provençals* li tramet: Corts Catalanes, 690, tercer, primera.
- 306.—*Josep M.ª Plans* tramet a *Rosa de Gericó* la seva adreça: Sant Sebastià, 9, Vilassar de Mar.
- 307.—*Un granollerí* tramet la lletra de «Cançó del lladre» que fou demanada en la pregunta 300:
- Quan jo n'era petit—festejava i presumia—espardenyia blanca al peu—i mocadò a la falsia.—Adéu, clavell morenet.—Adéu, estrella del dia.—I ara que en só grandet—m'he posat a mala vida.—Em só posat a robar.—Ofici de cada dia.—(Tenor sol). Adéu, clavell morenet.—Adéu, estrella del dia.—Vaig robar un tragner—que venia de la fira;—li prenguí tots els diners—i la mostra que duïa.—Adéu, clavell morenet.—Adéu, estrella del dia.—Quan he tingut prous diners—he robat també una nina;—l'he robada en falsedat—dient que m'hi casaria.—(Sopran sol). Adéu, clavell morenet.—Adéu, estrella del dia.

ADVERTIMENT als LLEGIDORS

de

«Joventut Catalana»

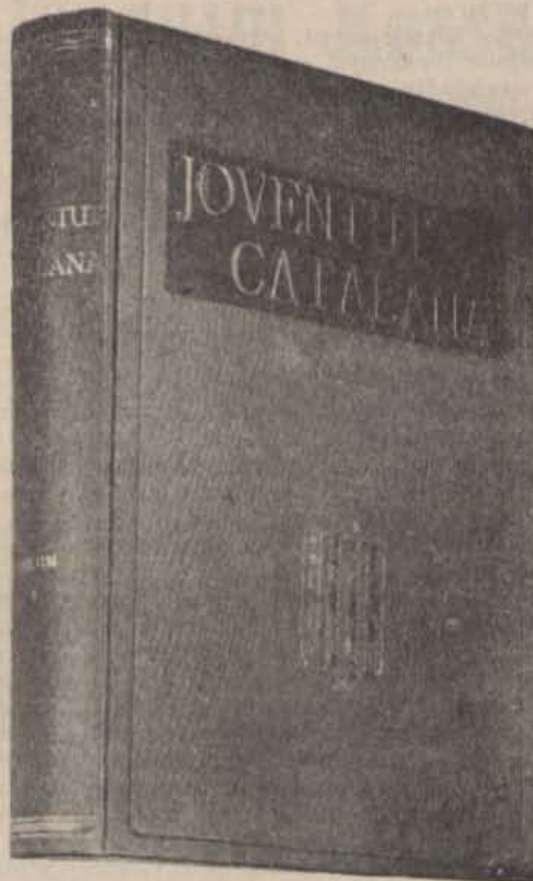
CONSEQÜENTS en interès nostre que aquesta publicació no sigui una més de les que veuen la llum arreu, hem aconseguit fer un relligat de la primera època de JOVENTUT CATALANA, que comprèn els números del 1 al 26, inclusivament, per una tan mòdica quantitat, que pot estar a l'abast de totes les posicions. No ens ha guiat l'apropiar-nos d'unes pessetes, sinó que únicament hem establert un preu que, sense ésser gravós, pugui satisfer-lo el més pobre dels nostres llegidors. Ha estat—repetim—interès nostre, que pugui aquest volum formar part de les biblioteques catalanes, i en tot moment es vegi la diversitat de temes i col·laboració que d'ell formen part. Anys a venir, quan el propietari del volum tingui una llar formada, amb catalanets i catalanetes, amb un gran amor a tot el nostre, el treurà damunt la taula i amb els ulls amarats veurà les coses del seu temps i dels seus amics... Per això recomanem el relligat; per això no dubtem que els centenars de tapes que hem encarregat s'esgotaran ràpidament, i tots els nostres llegidors ens enviaran la Revista per enquadrar. Hem establert, per tant, unes condicions a fi que tothom es regeixi per elles i ningú en surti perjudicat. Són aquestes:

1.ª El preu de les tapes i relligat serà de TRES PESSETES.

2.ª Aquest import ens ha d'ésser lliurat a mans, per recader o gir postal. NO ADMETREM SEGELLS DE CORREU.

3.ª Poden trametre's tantes colleccions com es posseeixin, satisfent per cada una tres pessetes.

4.ª El pagament és rigurosament a la bestreta.

5.ª De les colleccions per enquadrar n'acusarem rebut des de les pàgines de la Revista.

6.ª Tota vegada que es tracta d'un volum magnífic, enquadrat amb tela i lletres d'or, al foc, no seran tramesos per correu.

Podeu, doncs, remetre les vostres col·leccions a

«JOVENTUT CATALANA», VILLARROEL, 12 i 14 = BARCELONA

el relligat de les quals es fa pel mòdic preu de

3 pessetes

En aquesta secció publiquem solament les respostes de les preguntes o consultes que sobre ortografia catalana rebem dels nostres estimats lectors, especialment per qual cosa i a fi de respondre el nombre més gran possible de preguntes, hem destinat un redactor de la nostra Revista.

RESPONEM

Tirabulxó.—El plural de *correspost* és *corresposts* o bé *correspostos*.

Un catalaní (?).—Hom pot usar indistintament el mot *llegidor* o *lector*.

Ll. B. i V.—En el Diccionari català hi hem trobat l'adjectiu *marcial*. Creiem que és el que us interessa.

Nicolau Pascual.—Si repasseu un Diccionari de la nostra llengua sens dubte hi trobareu les dues paraules *nadiu* i *natiu*.

Raulamp.—Efectivament, en català tenim els dos mots *insígnia* i *ensenya*, però, si en la nostra resposta que vós ens aludiu, recomanàrem l'ús d'*ensenya* és perquè la pregunta així ho requeria. De tota manera, com sempre, restem agraïts per les vostres indicacions.

Tots els defectes que trobeu en una o altra secció de la nostra Revista s'aniran corregint degudament. Donem temps al temps!

Bacs.—Hem dit diferents vegades que hi ha una sèrie de mots catalans, geogràfics, que conserven llur antiga naturalitat, encara que alguns d'ells sien d'una ortografia deficient i no segueixin les Normes ortogràfiques actuals.

D. A. P.—El verb *conciliar* i algunes derivacions com *conciliàbul*, *conciliació*, *conciliatori*, *conciliable*, etc., hom ho escriu amb una sola l.

Un estudiant.—El verb *concurrar* porta solament una s. *Concussió* i *concussionari* en porten dues.

L. L.—Hom no escriu mai «insuportable» ni «insuperable», sinó *insuportable*, *insuperable*, *insuperabilitat*, etcètera.

FILÒLEG

Advertiment.—Totes les preguntes destinades a aquesta secció preguem sien adreçades a JOVENTUT CATALANA (Consultori Ortogràfic), Villarroel, 12 i 14, Barcelona.

NÒTULES

Ha sortit el primer número de la publicació anomenada de joventuts «Bells Ideals».

—«El Borinot», corresponent a la passada setmana, publica tota la seva primera pàgina en un gravat. El text d'aquella edició és interessant.

—Hem rebut el Programa Oficial de la Festa Major de Cervera, la remesa del qual agraïm.

—Aiximateix se'ns ha tramès una nota de la Biblioteca Catalana d'Autors Novells, que ens abstenim de publicar per haver-ho fet ja tota la premsa catalana.

—Per aquesta nit hi ha anunciada una ballada de sardanes al carrer de Blai cantonada al Paral·lel. És a càrrec de la Cobla Orquestra Terrassa, que durant la vetllada desgranarà el següent programa: «El Roser de Vallfogona», Serrat. «Per tu ploro», Ventura. «La sardana de les monges», Morera. «Montserrat», Bou. «La meua estimada», Sans. «Llevantina», Bou.

—El proper dia 27 tindrà lloc en el Centre Catòlic del carrer de Sant Pau, 101, la representació de les obres «La Processó de Corpus», «Catalunya» i «El setè no furarà», les quals estaran a càrrec dels joves congregants següents: Miquel Esteve, director escènic, i els joves Hospital, Perpinyà, Cillero, Barceló, Castelló, Maestto, Planes i Cucurull.

—Els nostres companys del Regiment d'Infanteria de Badajoz que es troben al Marroc, per distreure's de les fatigues de la campanya, celebraren recentment dos partits de fútbol, primer contra el Regiment de Melilla 59 i més tard contra una selecció de Dar Quebdani. Ambdós encontres foren guanyats pels catalans, per 6 a 1 i 3 a 0. Es distingiren En Saura, Peraferro, Sala i altres que sentim no recordar.

—Ens comuniquen de Reus que altra vegada el corredor Sans ha assolit el primer lloc en una cursa celebrada recentment allà, de dues hores a l'americana. La puntuació fou la següent: Sans, 4; Sans P., 3; Calvet, Fortuny i Rosich, 1.

CORRESPONDENCIA

Josep Pujol (Sitges): Gràcies per la vostra subscripció, que teniu pagada fins a fi de març. A JOVENTUT CATALANA li manquen un miler d'entusiastes com vós!—Joan Vert (Ciutat): Les aprofitarem si fem el número dedicat allà.—Joan B. Turull (Ciutat): No es retornen els originals de cap mena.—E. Brucart Coma (Manresa): Hem tramès novament l'exemplar. Mireu si el carter en sap quelcom d'això.—Josep Fontanillas (Ciutat): No ho hem llegit encara.—Ricard Bardés (Ciutat): De la vostra lletra separem les 4'50 pessetes. Tenim pagat fins a fi d'any. La fotografia en cartera.—G. Benet Campabadal (Ciutat): Anotada la vostra subscripció, que regraciem.—Maria Neus Roqué Brujó (Ciutat): Aquests elogis a l'amiga, són massa personals.—Josep Serentill (Sabadell): No pot anar.

✽ ✽

Originals rebuts

«Sonet», de Roger Maria.—«La trista veritat», de Joan Vila Pagès.—«Paisatge d'estiu», de G. d'E. Omer.—«Confessió», de J. E.—«L'espona de l'estimada», de Pere Escursell.—«Què és la felicitat?», de Joan Soler Soler.—«Allà en terra africana», de Joan de Barcelona.—«Pressagi de tristor», de Ll. G. I.—«Què t'he fet?», de Josep Martí.—«Nostra terra somriu» i «Pagesívola», d'Ermengol Barrofet Molins.—«L'ingrat», de Roja Flor.—«Les tres germanes», de Poblenovina.—«Lletres», d'Ovidi Escaler.

Originals acceptats

«El teu àlbum», de Maria Huguet Aymerich.

✽ ✽

**AGÈNCIA DE TRANSPORTS
I COMISSIONS**

Joan Serret

Corresponsal de l'Agència Aixelà

Muralla Sta. Tecla : Telèfon Interurbà, 10
MONTBLANCH

**BOTIGA NOVA
DE**

Joaquim Romagosa

TEIXITS I NOVETATS

Major, 51 Montblanch

**¡¡ Terrassencs... i
Hostes de Terrassa !!**

Sapigueu que a la

**FONDA-RESTAURANT
CATALUNYA**

se us ofereixen coberts especials a
4 ptes. amb tres plats escullits, pos-
tres, pa i vi llegítim del Sindicat Agrí-
cola de Terrassa.

Per 6 ptes. uns coberts compostos de
entremesos variats: Canalons o Arròs
a la Valenciana, Llagosta a l'Améri-
cana, Pollastre, Postres, Vi llegítim
del Sindicat Agrícola i Xampany.

Adreceu les comandes a

ESTEVE POLLS

Fonda-Restaurant CATALUNYA

Gabatxonts, 12
Telèfon 6035

Terrassa

Fàbrica de Guix, Calç
Hidràulica i Ciments

"MONGOY"

Classes especials de guix
per a pintors i estucadors

Joaquim Rossell

VILAVERT

Despatx a Barcelona:

Meridiana, 102 (Clot)

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS
ESPECIALITAT EN EL RAM DE QUEVIURES

Eusebi Campdepadrós

Arrabal Sta. Anna, 6-Montblanch

REPRESENTANT DE LES COMPANYIES

«Adriática», «Assecuratrice Italiana»
i del «Banco de Ahorro y Construcción»

JOAN POBLET i CIVIT

CORRESPONSAL DEL
"BANCO DE ESPAÑA"

REPRESENTANT DE LA
"SOCIEDAD ANÓNIMA CROS"
DE BARCELONA

MAGATZEM: Muralla de St. Francesc, 8

Telèfon 238

SEGURS i COMISSIONS

DESPATX: Carrer Major, 111 : Telèfon 202

MONTBLANCH

GARATGE MASALLES

Taller especialitzat per a
tota classe de reparacions

SUB-AGÈNCIA DELS AUTOS

FORD

Stok d'accessoris i peces de recanvi
FORD

AUTO DE LLOGUER

Dipòsit de bencina **Porto-Pi.**
Olis i grasses **VACUM**

Custòdia i pupil latge de cotxes permanents

Muralla de St. Francesc, 50-Telèf. 230

MONTBLANCH

Merceria :: Novetats

Gèneres de Punt

Raimond Forí i Llevat

Carrer Major, 57 i Ducat, 6

MONTBLANCH

CORRESPONSAL EXCLUSIU DE LA REVISTA
DE MODES

"El bordado en casa"

Representant de les
màquines de cosir

"Naumann"